

באור החיים

גליון

גליון תת"צ

פרשת ואתחנן - תשפ"ו לפ"ק

הגליון בשבוע זו נהגדב לעילוי נשמת

הרה"ק רבי אברהם אביש בן רבי יעקב זצ"ל פיש

האראציט ביום י"ז אב - עש"ק עקב הבע"ט

ובזכות זה יתברך הנרמן החשוב ככל סילי דמיטב, ויפלא הקב"ה כל שאלות לבו לטובה אמן סלה

בתאוות גשמיות, מכסה ומסתיר
בוזה על הנקודה הפנימית השוכנת
שם בלב, ואינו זוכה להרגיש את אור
ה' בעבודתו.

(דב"ק חנוכה)

צריכין לעבוד את ה' בכל לב ונפש

ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך.

כתוב בפסוק ואהבת את ה' בכל לבבך,
וכן כתיב 'בכל לבבכם, היינו שכל לבו של
אדם צריך להיות טרוד בעבודת שמו יתברך,
בכל לב ונפש ומאוד, וזאת תהא כל חיותו,
לא למחצה לשליש ולרביע, וכן כתיב 'כל'
הנשמה תהלל קה, וכן כתיב 'תמים' תהיה עם
ה' אלקיך, תמים היינו לשון שלימות, שתעבוד
את ה' אלקיך בשלימות הראוי, בכל לב ונפש,
וחיוב זה מוטל עלינו בכל ימות השנה.

(דב"ק שופטים)

באור פני מלך

פני עבודת עבודה על פרשת השבוע

כשמוח שליט על הלב

מרגישין תמיד את אור ה'

וידעת היום והשבות אל לבבך.

פירוש וידעת היום, שתכיר את ה' אלקיך
בדעתך, ואחר כך תמשיך ותשיב זאת הדעת
אל לבבך, היינו לתוך המדות השוכנות בלב,
להשתמש בהם לצד הקדושה.

ואם האדם אכן משליט המוחין על המדות
שבלב, ומטהר את שבע מדותיו שבלבו
להשתמש בהם לצד הקדושה, אזי מתגלה
ומתלהב בקרבו כח ה"נקודה הפנימית"
השוכנת שם בלב, שיוכל להרגיש תמיד את
אור ה' באש קודש, מה שאין כן אם מתנהג
בשבע מדותיו שבלבו לצד הרע, ומגשם נפשו

עבודת הצדיקים לגלות הרחמים שבתוך הדין

ה' הוא האלקים.

יש לרמוז, אשר בתוך שם אלקים

מוסתרת שם הוי"ה, ועבודת הצדיק הוא
לגלות מדת הרחמים המוסתרת בתוך מדת
הדין, על ידי שיעורר רחמים על בני ישראל.

והקב"ה רוצה לשמוע דבריו של הצדיק
שהוא עדיין בעולם הזה, שדווקא הוא יעורר
רחמים וימליץ טוב על ישראל, וכפי שהוא
יגזור מלמטה כן יקיימו בשמים ממוע. ומצינו כי
לפעמים הקב"ה מביא צרה לעולם, רק מהאי
טעמא כדי שהצדיק יעורר להתפלל ולבקש
רחמים על בני ישראל מלתתא, ועל ידי זה
יומשך עליהם שפע מלעילא, וכמו שאמרו
בזוה"ק (ח"ג לא:) בעובדא דלתתא איתער
עובדא דלעילא.

(פתג"ק וארא)

שביב'אש

קודצע טרעפליכע טייטשן מוזדורוו
של כ"ק מורן רבינו הקדוש זיערעכ"י

השיבנו ה' אליך ונשובה, דורכ'ן תשובה טון צום
אייבערשטן, חדש ימינו כקדם, איז מען זוכה מתקן צו זיין
אויך די פארגאנגענע טעג.

(פתג"ק ח"ב קכ"ה)

דער הייליגער רבי זאגט

ילקוט אמרים מכ"ק רביה"ק ז"ע מלוקט מספרי דברי רב - באדיש

שטייט די פרשה פון ערי מקלט,
אז א רוצח דארף גיין גלות, קען
זיין שווער פארוואס האט די
תורה אים מחייב געווען צו גיין
גלות, לכאורה האט דאך אים זיין
מזל מחייב געווען, און ער איז א
אונס, אויף דעם זאגט דער פסוק,
וזאת התורה אשר שם משה לפני בני
ישראל, און וויבאלד אידישע קינדער האבן
מקבל געווען די תורה, זענען זיי ארויס פון
די שלטון הטבע און כוכבים ומזלות.

און לויט דעם קען מען מסביר זיין די
פסוק, אנכי ה' אלקיך "אשר הוצאתיך
מארץ מצרים", דווקא, ווייל דער
אייבערשטער האט געוואלט מיט דעם
אויסלערנען אידישע קינדער, אז אזויווי
ביי יציאת מצרים, האט דער אויבערשטער
מכניע געווען די שלטון הטבע, און געוויזן
פאר זיי נסים ונפלאות שלא כטבע הבריאה,
אזוי אויך דורך דעם וואס זיי זענען מקבל
די תורה, גייען זיי ארויס פון אונטער די
שלטון הטבע, און די טבע איז נישט שולט
אויף זיי, נאר זיי זענען שולט אויף די טבע.

און מ'קען מוסיף זיין צו מפרש זיין דעם
ענין אינעם פסוק אליין, אנכי ה' אלקיך
"אשר הוצאתיך מארץ מצרים", 'מצרים',
איז א לשון מיצר וגבול, דאס מיינט די גבול
פונעם טבע, האט זיי דער אייבערשטער
געזאגט, אנכי ה' אלקיך, 'אשר הוצאתיך
מארץ מצרים', אז דורך דעם וואס איך
גיב ענק די תורה, צי איך ענק יעצט ארויס
פון ארץ מצרים, וואס דאס מיינט די מיצר
וגבולות הטבע.

(עב"ע פתג"ק)

ער, לויט ווי חז"ל זאגן (שבת קנ"ו ע"א) האט
מאן דבמאדים יהי גבר אשד דמא, פרעגט
אויף דעם דער רמב"ם אין זיין ספר שמונה
פרקים להרמב"ם, אז אויב אזוי פארוואס
ווען איינער הרג'ט א נפש במזיד איז חייב
מיתה און בשוגג גייט מען אין גלות, אויב
זיין מזל האט דאס גורם געווען איז ער א
אונס, און אונס רחמנא פטרי, ענטפערט
אויף דעם דער רמב"ם אז די מזל איז נישט
מחייב צו טון א זאך, נאר דאס איז גורם
אז די מענטש זאל זיין נוטה נאך דעם
מדה, אבער די בחירה איז נאך אלץ בייד
ער זאל נישט נמשך ווערן נאך דעם מדה,
און דער תולדות יעקב יוסף פארענטפערט
דאס אויף אן אנדערן אופן, אז באמת קען
מען זאגן אז די מזל איז בעצם יא מחייב צו
טון דער זאך, אבער מיט דעם וואס דער
אייבערשטער האט געגעבן די תורה פאר
אידישע קינדער, האט ער זיי אויפגעהויבן
העכער פון די שליטת הכוכבים והמזלות.
און ממילא וועגן דעם פארשטייט מען
פארוואס די תורה האט מחייב געווען
איינער וואס הרג'ט א נפש, ווייל אפי'
איינער וואס איז געבוירן געווארן אין מזל
מאדים, ליגט ער נישט אונטער די שלטון
המזל.

און מיט דעם איז דער תולדות מבאר די
סמיכת הכתובים, ווייל נאכדעם וואס עס

דורכ'ן מקבל זיין די תורה גייט דער מענטש ארויס פון די שלטון הטבע

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים.

עס איז ידוע וואס די מפרשים זענען
מדייק, פארוואס דער אייבערשטער
האט נישט געזאגט אנכי ה' אלקיך אשר
בראתי שמים וארץ, וואס דאס איז א
גרעסערע הוכחה אין מציאת ה' פון יציאת
מצרים, ווייל ביי יציאת מצרים האט דער
אייבערשטער נישט באשאפן קיין יש מאין,
נאר ער האט משנה געווען די טבע מיש
ליש, משא"כ ביי בריאת שמים וארץ האט
דער אייבערשטער דאס באשאפן מיש
לאין.

זענען די מפרשים מבאר דעם ענין
יעדער לפי דרכו, און מ'קען דאס מבאר
זיין לויט ווי עס שטייט די וואך אין די
פרשה, אז יבדיל משה שלש ערים בעבר
הירדן מזרחה שמש וגו', און די פסוק איז
מסיים, וזאת התורה אשר שם משה לפני
בני ישראל, זענען חז"ל מדייק וואס איז
די שייכות פונעם פסוק וזאת התורה צו
די פרשה פון ערי מקלט, און רש"י הק'
איז מפרש, וזאת התורה, זו שהוא עתיד
לסדר אחר פרשה זו, דאס מיינט אז עס
גייט ארויף אויף שפעטער אויף די פרשה
פון מתן תורה, און דאס דארף א שטארקע
ביאור, ווייל עס שטייט וזאת מייט א ו', וואס
איז מוסיף על ענין ראשון.

אין ספה"ק תולדות יעקב יוסף שרייבט

*

ואתם הדבקים בה' אלקיכם
חיים כולכם היום.

אין די פרשה פון קריאת
שמע איז דא 248 ווערטער [ווען
מ'רעכענט עס צוזאמען מיט אמת],
און דורך דעם וואס מען זאגט עס יעדן
טאג, לייגט מען אריין א חיות אין די 248 איברים
פון א מענטש.

דאס איז דער רמז פון פסוק, 'אתם', וואס דאס
איז די אותיות 'אמת', 'הדבקים', זאל מען באהעפטן,
'בה' אלקיכם, און מ'זאל זאגן 'ה' אלקיכם אמת', און
דורך דעם וועט זיין, 'חיים כולכם היום', לייגט מען
אריין א חיות אין אלע 248 איברים.

(דגל מחנה אפרים)

א מעשה אויף די פרשה

ואתם הדבקים בה' אלקיכם

אין ספר אוהל נפתלי ווערט דערציילט די
פאלגענדע מעשה, אמאל האט זיך געמאכט אז
דער הייליגער ראפשיצער רב זי"ע האט געדארפט
דורכפארן די שטאט פונעם גבאי צדקה פון ר' מאיר
בעל הנס, ר' פנחס סאמעטער ז"ל, האט ר' פנחס
זיכער געמאכט אז ער זאל זיך טרעפן מיטן הייליגן
ראפשיצער רב. אבער דער ראפשיצער רב האט

א ווארט צום שבת טיש

געקליבענע תורות און מעשיות נאכצוהאן ביים שבת טיש

ח"ו צוקומען צו גיאות.

דעריבער האט אים דער אייבישטער געזאגט
'רב' לך, דו קענסט נאך צוקומען צו די מדה פון 'רב'
דאס מיינט גיאות, דעריבער, 'אל תוסף דבר אלי עוד',
ווייל דו קענסט נישט אריינקומען אין ארץ ישראל.
(אך פרי תבואה)

*

ועתה ישראל שמע אל
החוקים וגו' למען תחיה.

די נשמה וואס איז א חלק אלקי ממעל, ווייל כסדר
ארויסגיין פון מענטש און גלייט צוריק צו גיין צו איר
שורש, און נהנה זיין מזון השכינה. אבער דורך דעם
וואס א איד לערנט תורה, ברענגט ער די שכינה צו
זיך, און בארואיגט דערמיט די נשמה, אז זי זאל נישט
וועלן אנטלויפן פון אים.

דאס איז דער רמז, 'שמע אל החוקים', וועט די
שכינה רוען צווישן די, וואס דאס וועט גורם זיין
'למען תחיה', איר זאלט לעבן, און די נשמה וועט
נישט וועלן אנטלויפן.

אתורה אויף די פרשה

פרשת ואתחנן -
שבת נחמו

מ'קען זאגן א טעם פארוואס
שטענדיג אין די וואך וואס מ'ליינט פרשת
ואתחנן געפאלט אויס שבת נחמו. לויט ווי ס'איז
באקאנט, טאר מען נישט לערנען אין תשעה באב
די געווענליכע לימודים, ווייל תורה איז משמח א
מענטש.. דעריבער וויל מען ווייזן מיט'ן ליינען פרשת
ואתחנן, ווי עס שטייט די עשרת הדברות, אז די
טעג פון אבילות זענען שוין אדורך, און מיר שטייען
שוין ווייטער גרייט צו לימוד התורה וקבלת התורה.
(עבודת ישראל)

*

רב לך.

ווי באקאנט איז משה רבינו געווען ספעציעל
אויסגעצייכנט אין די מדה פון ענוה, דעריבער האט
אים דער אייבישטער געזאגט, אז דא אין מדבר
ווי אלע אידן האבן צוזאמען געלערנט, איז נישט
געווען אזא גרויסער נסיון זיך צו האלטן שטאלן,
אבער ווען מ'גייט אריין אין א"י, און יעדער ווערט
פארנומען מיט זיינע פעלדער, און משה רבינו וועט
ווייטער פארבלייבן אלס יושב אוהל, קען ער נאך

סדר

לכבוד אנ"ש הקרים תושבי עיר החדש
קריית טהלים תע"א

וועלכע האבן שוין לאנגע יארן די הילגע זיך
צו זיין די מכונים יארוחים אריינצונעמען געסט
וועלכע קומען זיך פסחונקיין זיין בבל הקדוש.

היות עס איז דא גאר א גרויסע פארלאנג
פון מעשפחות ואס ווילן קומען צום

"יומא דהילולא קדישא"
און אויך עוין צום דערהויכענעם

שבת לפני הילולא קדישא
און זוכן דירות.

וועבן מיר זיך צום ברייטן צמח
פתחו פתח ביתכם לרוחה

**אריינצונעמן
געסט**

ווער עס קען פארדיגען
דירות אדער בעסימענטס
רופט שוין אריין צו
קול איחוד טהלים
#15.0קט 514.500.8674

יומא דהילולא קדישא
ה'תשפ"ו
יום ראשון
ליל 17 באב תשפ"ו

**גדולה
הכנסת
אורחים
יותר
מקבלת פני
השכינה**

**חשובע
אינגערמאן
פאר דינגט
איינער דירה!**

ציעט זיך אריין צו איינער
עכטער דעקלעט א געשפיר
אז קענט וועלן בכל הדעות
אין די דערהויכענע זמן
דעסמאל

און פארדינט א ענינים
סכום אין די זייט

רופט שוין קול איחוד טהלים
514.500.8674
און לאזט איבער א מעסטערש.

**טורם יקראו
ואני אענהא**

רופט אן איינער
קירובים און באקאנטע
זיך איינפולחן עמעם צו א
גענוגהאלט אכסמאל

ווערעטער בעטן ווערן צוגעגרייט אין די בנין
המוסדות ספעציעל פאר מענער און בחורים

צו רעמווירן א בעט רופט ועד האש"ל:

האש"ל
514.582.6380

באפוילן זיין בעל עגלה אז ער זאל זיך בשו"א נישט אפשטעלן אינמיטן וועג, נאר ווען מ'דארף געבן צו עסן פאר די פערד.

ווען ר' פנחס האט באמערקט אז דער בעל עגלה וויל זיך נישט אפשטעלן, האט ער געהייסן פאר זיין בעל עגלה אז ער זאל מיטן וואגן פארשטעלן דעם וועג פונעם ראפשיצער רבי'ס וואגן, אז ער זאל זיין געצויגן זיך אפצושטעלן. ווען דער בעל עגלה האט דאס באמערקט, האט ער אנגעהויבן צו שרייען קולות, "ווי נעמט מען די חוצפה פון שטערן דעם וועג פארן צדיק, דעם ראפשיצער רבי". אינמיטן האט ר' פנחס באוויזן אריינצושפרינגען אין וואגן פונעם ראפשיצער רבי און געוויזן זיין קוויטל, און דער ראפשיצער רבי האט אים אנגעוואונטשן און איז ווייטער געפארן פון דארט.

צוואנציג יאר זינט די מעשה, און פאר ר' פנחס האט זיך נישט איינגעגעבן צו פארן קיין ראפשיץ, נאך אזויפיל יארן האט ער ענדליך זוכה געווען צו פארן צום רבי, ווען דער צדיק האט אים אויפגענומען האט ער מיט א שמייל זיך אנגערופן "ברענגט א בענקל פאר ר' פנחס ער פארט שוין צוואנציג יאר קיין ראפשיץ, ער איז זיכער זייער מיד, זאל ער זיצן". שבת צופרי ביי קריאת התורה האט דער רבי איהם אויסגערופן צו די תורה, מיט זיין נאמען "פנחס אריה בן ר' יעקב הכהן" ווען ער האט זיך געוואונדערט פון וואו דער רבי געדענקט זיין נאמען, האט אים דער צדיק געענטפערט אפילו די נאמען פון אייער מאמע געדענק איך גוט, ווייל ווען איך באגעגען א איד וואס געפעלט מיר, מאך איך א סימן אז איך זאל אים נישט פארגעסן. פאר איך האב איך געמאכט א סימן מיטן פסוק "ואתם הדבקים ב'ה' אלקיכם", וואס איז בנימטריא "פנחס אריה בן שרה", און אזוי ווי ס'שטייט דאך "שוית' ה' לנגדי תמיד". איז מיר אייער נאמען פארבליבן אין זכרון.

*

רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה.

אין איינע פון די אידישע שטעט האט אמאל פאסירט אז דער גלח - זייענדיג א שונא ישראל, האט אנגעטראגן פארן קעניג, אז מען זאל פירן א וויכוח מיט די אידן אויף א וועג פון רמזים, מ'זאל נישט מעגן ארויסרעדן א ווארט פון מויל, מ'דארף זיך פארשטיין אויפ'ן ווינק, און ווען די אידן וועלן דורכפאלן, דארפן זיי ארויסגעטריבן ווערן פון די שטאט.

ווען די גזירה איז אנגעקומען צו די אידן, האבן זיי גוזר תענית געווען, און געבעטן פונעם בוכ"ע אז די גזירה זאל צושטערט ווערן, און דער גלח זאל באקומען א מיתה משונה.

אין יענעם טאג וואס דער וויכוח האט געדארפט פארקומען, איז דורכגעפארן א פשוט'ער בעל עגלה אינעם שטעטל, און דער בעל עגלה האט זיך אנגעטראגן אז ער וויל פירן דעם וויכוח מיט'ן גלח. קיין גרויסע אויסוואל ווער עס זאל דאס פירן איז סיי ווי נישט געווען, האט מען אים צוגעלאזט.

גלייך ווען דער וויכוח האט זיך אנגעהויבן, האט דער גלח צום ערשט אויפגעהויבן זיינע צוויי פינגער, אלע האבן פארשטאנען אז דאס מיינט אז ס'איז ח"ו פארהאן צוויי באשעפערס (עפ"ל). האט דער בעל עגלה אויפגעהויבן איין פינגער, וואס דאס האט געדארפט מיינען אז ס'איז נאר פארהאן איין באשעפער, האט דער גלח געעפנט זיין האנט, און געוויזן פאר דעם איד א סימן, אז די אידן זענען אויסגעשפרייט בכל קצוי תבל. דער איד'ל האט אים געוויזן א צוגעמאכטע האנט, מיינענדיג דערמיט צו ווייזן אז עס וועט נאך קומען א צייט וואס דער אייבערשטער וועט צוזאם נעמען די אידן. האט דער גלח ארויסגענומען רויטע וויין פון זיין טאש, אנצווייטן אז די אידן זענען פארפלעקט פון עבירות, וועלכע איז גלייך צו רויט. דער איד האט ארויסגענומען א שטיקל ווייסע קעז פון זיין טאשקע, מיינענדיג צו ווייזן אז מיר קענען ווייס מאכן די עבירות דורך תשובה. דער גלח איז געבליבן מיט'ן ציגל אינדרויסן, און די פארוואמעלטע האבן הילכג אויסגעשאסן אין א געלעכטער, און דער גלח האט געהאט זיין פארדינטע מפלה.

ביי די סעודת הודאה וועלכע די אידן האבן געפראוועט לכבוד דעם נס, האט מען אויסגעפרעגט דעם איד, פון וואו ער האט אזוי גוט געוואוסט צו ענטפערן פארן גלח? האט ער זיי געענטפערט, גאנץ פשוט. ער האט מיר געוויזן צוויי פינגער, דאס מיינט אז ער גייט מיר ארויסנעמען די צוויי אויגן, האב איך אים געוויזן איין פינגער. ווען ער האט מיר געוויזן זיין אפגענע האנט, אז ער גייט מיר געבן א פראסק, האב איך אים געוויזן מיין פויסט, אז איך קען אים דערמיט דערלאנגען. ווען ער האט איינגעזעהן אז ס'וועט נישט גיין מיט ביזן, און מיך פרובירט משחד צו זיין מיט אביסל וויין, האב איך אים געוואלט צוריק געבן א מתנה, א שאכטל קעז. ערשט דאן זענען די שטאטלייט געווארן געווארן וואס פאר א נס עס האט פאר זיי פאסירט.

דער רבי פון שטאט האט דערמיט אויסגעטייטשט דעם פסוק, 'כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים', די גאנצע חכמה וואס די אידן האבן אקעגן די פעלקער, איז נאר דורך 'אשר תשמעון את כל החוקים האלה', נאר דורך שמירת התורה והמצוות, וואס דאס היט דעם איד אין זיינע שווערע זמנים.

*

ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו.

הגאון ר' שלום שוואדראן ז"ל פון ירושלים האט דערציילט, אז איינער פון די תלמידים פונעם חפץ חיים ז"ל האט זיך אמאל פורים שטארק אנגעטרינקן. זייענדיג היבש בגילופין האט ער זיך אריינגעריסן צום חפץ חיים אין שטוב, און פארפירט אז ער גייט נישט פון דא ארויס ביז דער רבי וועט אים צוזאגן אז ער וועט האבן די זכ"י צו זיין צוזאמען מיט'ן רבי'ן אין גן עדן. מ'האט פרובירט מיט אלע כוחות אים ארויסצושיקן פון שטוב, אבער ס'איז נישט געגאנגען, ער רירט זיך נישט פון פלאץ.

צום סוף האט זיך דער חפץ חיים אנגערופן, איך בין מסכים צו דיין געדאנק, דו קענסט זיצן נעבן מיר אין גן עדן, אבער מיט איין תנאי, אזוי ווי די לעצטע זיבעציג יאר בין איך שטארק נוהר אפילו אין אבק לשון הרע, קען איך נישט זיצן אין גן עדן נאר נעבן אזא איינעם וואס איז אויך געווארענט דערין. אויב קענסטו זיך אינטערנעמען, בין איך מסכים. דער בחור איז דאס נישט געפאלן, און ער האט זיך שנעל ארויסגעזעהן פון רבי'ס שטוב.

האט דער חפץ חיים אויסגעפירט, אז מ'ווייל צוקומען צו 'ושבת עד ה' אלקיך' מוז זיין 'ושמעת בקולו'.

*

כבוד את אביך ואת אמך.

די תלמידים פונעם יהודי הקדוש ז"ע וועלכע האבן געלערנט ביי זייער גרויסן רבי'ן, האבן שוין געוואוסט דעם דרך פון זייער רבי'ן אז ווען ער פארטיפט זיך אין א קשיא אין די גמרא, פארוויימט ער זיך אין א מורא'דיגע דביקות, און טאקע דערפאר איז אמאל איינער פון די תלמידים, וועלכער איז ל"ע געווען א יתום פון זיין טאטע, אוועקגעגאנגען פון שיעור, בשעת אזא דביקות, טראכטענדיג אז ער וועט נאר אויף איין מינוט גיין א בליק טון וואס זיין מאמע די אלמנה טוט, און גלייך נאך דעם צוריק קומען צום שיעור.

זייענדיג ביי זיין מאמע האט זי אים געבעטן אז ער זאל ארויפגיין אויפ'ן בידעם, און איז אראפברענגן א געוויסע זאך וואס זי האט געדארפט, מיט דעם אלעם וואס דער תלמיד האט געוואוסט אז "יעדע מינוט איז טייער פאר אים", און ער קען נאך אנקומען צום שיעור ווען דער רבי וועט שוין לערנען ווייטער, האט ער נישט אפגעזאגט די מאמע, נאר אויסגעפאלגט די מאמע'ס בקשה, און ערשט דערנאך צוריקגעגאנגען. אנקומענדיג צום בית המדרש, האט אים אויסגעזעהן ווי ס'איז נאך שטיל, און דער רבי איז נאך אלץ פארטיפט אין זיין דביקות. אבער ווי נאר ער האט געעפענט די מיר, האט זיך דער יוד הקדוש אויפגעשטעלט פאר אים, און גלייך אויסגרופן, "עצמ איז מיר פארענטפערט געווארן די קשיא", און זיך מסביר געווען, 'ס'איז באקאנט אז דער אמורא אביי האט נישט געהאט קיין עלטערן, ווי די גמרא זאגט אין מסכת קידושין (ל"א), אז די ר"ת פון א'שר ב'ך י'רוחם יתום איז אביי, און ער האט נישט געקענט מקיים זיין די מצוה פון כיבוד אב ואם, דערפאר, ווער ס'איז מקיים די מצוה ווי ס'דארף צו זיין, באגלייט אים אביי, כדי צו האבן א חלק אין די מצוה, דעריבער ווען דער בחור - וועלכער האט יעצט מקיים געווען די מצוה - איז אריינגעקומען, און אביי איז מיטגעקומען מיט אים, האט ער מיר פארענטפערט די קשיא וואס איז מיר שווער געווען.

חמשה עשר באב

די יום טוב פון שידוכים

די משנה זאגט אין מסכת תענית "לא היו להם לישראל ימים טובים כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים", ס'איז נישט געווען אזעלכע גרויסע ימים טובים ביי די אידן, ווי חמשה עשרה באב, און יום כיפור, ווייל אין די צוויי טעג זענען די אידישע טעכטער פון ירושלים ארויס געגאנגען געקליידעט מיט ווייסע קליידער, און זיי האבן געזאגט "בחור, שא עיניך וראה מה אתה בוחר לך", בחור! הייב אויף דיינע אויגן און קוק וואס דו וועהלט דיר אויס, קוק נישט אויף שיינקייט, קוק נאר אויף די משפחה (משנה מסכת תענית כ"ו ע"ב).

די ספרים הקדושים שרייבן אז פון די גמרא זעט מען אז חמשה עשר באב און יום כיפור זענען טעג וואס זענען מסוגל פאר גוטע שידוכים, מען קען אין די צוויי טעג זיך אויסבעטן אז מען זאל זוכה זיין צו א גוטע זיווג, מיט אלע מעלות בקרוב ובניקל.

און אזוי ווי מיר שטייען יעצט פאר חמשה עשר באב, דעריבער האבן מיר געשריבן בעזה"ת אין דעם מאמר, פארשידענע ענינים הלכות והדרכות, און וויכטיגע אנווייזונגען וואס זענען גילטיג ביים אנטראגן שידוכים, און ביים געבן אינפארמאציע, וואס מחסרון ידיעה זענען ליידער אסאך נכשל, און ווייניג מענטשן זענען באקאנט אין דעם, דער אייבערשטער זאל העלפן אז דאס זאל זיין א זכות פאר די אלע וואס דארפן א טון א שידוך, אז זיי זאלן געהאלפן ווערן מיט א זיווג הגון בקרוב.

הקב"ה מזווג זיווגים

עס שטייט אין מדרש, א מלכה (מטרונותא) האט געפרעגט דעם הייליגן תנא רבי יוסי בר חלפתא, אין וויפיל טעג האט דער אייבערשטער באשאפן די וועלט, האט ער געענטפערט, אין זעקס טעג, האט זי ווייטער געפרעגט, און וואס טוט דער אייבערשטער פון דעמאלטס ביז היינט, האט רבי יוסי געענטפערט, ער זיצט און איז מזווג זיווגים (מד"ר פרשת צו פרשת ח').

די מדרש דערציילט דארט ווייטער, אז די מלכה האט געפרעגט רבי יוסי'ן מיט וואונדער, וואס איז די גרויסע שוועריגקייט פון מזווג זיין זיווגים, דאס קען איך דאך אויך טון, זי האט צוזאמען גענומען טויזענט פון אירע קנעכט און טויזענט דינסט, און זי האט זיי אלע צוזאמען געפארט אין איין נאכט, און זיי חתונה געמאכט, און זיי אהיים געשיקט.

דעם אנדערן טאג זענען זיי אלע געקומען צו די מלכה צוהאקט און צובאלט, האט זי די מלכה געפרעגט, וואס איז מיט אייך געשען, האבן זיי זיך באקלאגט און געזאגט, מיר האבן זיך נישט געקענט פארגלייכן, און עס האט אויסגעבראכן א קריג צווישן אונז, אונז קענען נישט ווייטער לעבן צוזאמען.

האט די מלכה זיך אנגערופן, ס'איז נישטא אזא גאט ווי די גאט פון די אידן, וואס ווען ער שטעלט צוזאמען א זיווג, זעט ער אז זיי זאלן לעבן א גליקליכע לעבן.

בת פלוני לפלוני

אויך שטייט אין די גמרא (כתובות כ"ח ע"ב, ועוד), אז פערציג טעג איידער א קינד ווערט באשאפן, רופט אויס א בת קול אין הימל און זאגט, בת פלוני לפלוני, די טאכטער פון דעם און דעם מענטש, איז פאר דעם און דעם.

זעהן מיר פון דעם, אז דער ענין פון

שידוכים ווערט געפירט דורכן הייליגן באשעפער אליין, און דאס ווערט באשטעטיגט דורך די גאנצע פמליא של מעלה דורכן בת קול.

קומט אויס אז דער וואס העלפט צו, אז עס זאל אויסגעפירט ווערן א שידוך, דער האט א חלק אינעם אויספירן דאס וואס דער אייבערשטער האט מזווג געווען.

צוליב דעם האט מען אין אלע דורות גערעכנט א שדכן פאר א חשובע'ר מענטש, וויבאלד ער פירט אויס דאס וואס דער אייבערשטער האט מזווג געווען.

עס ווערט דערציילט, אז רבי * יהושע'לע פון בעלזא זי"ע פלעגט זיך פירן, ווען עס פלעגט קומען צו אים א שדכן, מציע זיין א שידוך פאר איינע פון זיינע קינדער, האט ער אים מכבד געווען מיט לעקער און ברוינפן, און ער האט געזאגט, די חז"ל זאגן דאך אז "הקב"ה יושב ומזווג זיווגים", דערפאר ווען עס קומט א מענטש און ער איז עוסק אויס צו פירן דעם אייבערשטנס שליחות, קומט אים א כיבוד (עזר מקודש עמוד מ"א).

אויך ווערט דערציילט אז דער חזון איש זצ"ל איז אמאל געגאנגען אנטראגן א שידוך, האט ער זיך אנגערופן "לאמיר גיין עוסק זיין מיט דעם וואס דער אייבערשטער עסק'ט זיך".

די מצוה פון עוסק זיין אין שדכנות

עס ווערט געברענגט אז עס איז א מצוה עוסק צו זיין אין שידוכים, און יעדער וואס האט די מעגליכקייט צו צוהעלפן אז עס זאל אויסגעפירט ווערן א שידוך, וועט באקומען גרויס שחר דערפאר (שלחן העזר, ח"א סימן ג' ס"ק א').

עסקת בפריה ורביה

די גמרא זאגט (שבת דף ל"א) אז ווען א

מענטש קומט ארויף צו בית של מעלה, פרעגט מען אים איינע פון די שאלות "עסקת בפריה ורביה" האסטו עוסק געווען אין די מצוה פון פריה ורביה, זאגט דער מהרש"א אז די שאלה איז, צי מען האט עוסק געווען אז אנדערע זאלן קענען מקיים זיין די מצוה פון פריה ורביה, האט רביה"ק מסאטמאר זי"ע געזאגט אז דאס גייט ארויף אויך צי מען האט עוסק געווען אין שדכנות, און מען האט געזען אז אנדערע זאלן אויך קענען מקיים זיין די מצוה פון פריה ורביה (הבית בהבנתו עמוד ל"ט).

ווי באקאנט זענען געווען גדולי הדור וואס האבן עוסק געווען מיט שדכנות, און אזוי ווערט געברענגט אז דער הייליגער מהר"ל האט עוסק געווען אין שדכנות, און דאס איז געווען זיין עיקר פרנסה (מנהגי מהר"ל, חנוכה אות א').

* דער מהר"ל פלעגט אויספירן זייער אסאך שידוכים פאר די אידן אין זיין לאנד דורך שרייבן בריוון פאר ביידע צדדים, און זיי אנגעטראגן שידוכים, ער פלעגט שרייבן אז ער קען פערזענליך די בחור און די מיידל, און ער האלט אז דאס איז זייער א פאסיגע שידוך, און מען האט זיך שטארק גערעכנט מיט זיין אויסוואל.

און אויף די פראגע פון ווי האט ער טאקע געקענט יעדע בחור און יעדע מיידל, דאס איז ווייל ווען עס איז געבוירן געווארן א קינד, איז ער געגאנגען וואונטשן מזל טוב פרק די יולדת, און דעמאלטס האט ער געקוקט אויפן קינד, און פון דארט האט ער זיי געקענט, כאטש ער האט זיי מער נישט געזען.

עס ווערט געברענגט, אז דער הייליגער חתם סופר זצ"ל, האט איין יאר ערב יום כיפור נאך מנחה געבעטן זיין משמש בקודש ער זאל שיקן צו אים איינע פון די חשוב'ע בחורים פון זיין ישיבה, דער חתם סופר האט געזאגט פארן בחור, עס איז דא ביי אונז אין שטאט א יתומה, וואס האט נישט ווער עס זאל זארגן פאר איר, דעריבער וויל איך איר יעצט אנטראגן פאר דיר, ווען דער

בחור האט מסכים געווען, איז דער הייליגער חתם סופר געווארן מלא שמחה, און ער האט געזאגט, יעצט קען איך צו גיין צום יום הדין, און די זכות פון די גרויסע מצוה, נעם איך מיט מיר צום יום הדין (חוט המשולש). אויך ווערט געברענגט אז יעדע שידוך ווערט אויסגעפירט נאר דורך דעם שדכן וואס מען האט באשטימט פון הימל אויס צו פירן דעם שידוך, (קובץ מבקשי אמונה, ניסן תשנ"ח), איבער דעם ווען עס פאלט איין פאר א מענטש עפעס א שידוך, זאל ער משתדל זיין עוסק צו זיין אין דעם, אדער זאל ער עס כאטש איבער געבן פאר איינעם וואס איז עוסק אין שדכנות.

* עס ווערט דערציילט, אז איינער האט זיך באקלאגט פארן חזון איש זצ"ל, אז ער איז עוסק מיט שדכנות, און ער פארברענגט דערמיט זייער אסאך צייט, און עס שטערט אים פון שטייגן אין די תורה, האט אים דער חזון איש געענטפערט, ווען איינער איז עוסק אין שדכנות וואס דאס איז א חלק פון רצון ה', אין דעם זכות איז ער זוכה מצליח צו זיין אין די תורה, און דאס וואס ער פארלירט אין די צייט וואס ער איז עוסק אין א שידוך, וועט אים דער אייבערשטער אלעס משלים זיין, און עס וועט אים גאר נישט פעלן פון זיין הצלחה אין תורה.

א סגולה צו קינדער תלמידי חכמים

עס ווערט געברענגט פונעם הייליגן רבי'ן פון לובלין זי"ע, אז א שדכן וואס טראגט אן א שידוך, און ער האט אינזין לשם שמים, איז דאס א סגולה אז ער זאל האבן קינדער תלמידי חכמים (ספר אבני זכרון, אות תש"ב).

באצאלט פארן שדכן

עס איז וויכטיג מעורר צו זיין, אז אויסער דעם וואס מען דארף באצאלן פארן שדכן על פי הלכה, איז דאס מסוגל פאר די הצלחה פונעם שידוך, עס זענען באקאנט אסאך מעשיות וואס זענען פארגעקומען פארשידענע שוועריגקייט

פאר די פאר-פאלק, צוליב דעם וואס מען האט נישט באצאלט פארן שדכן (ספר דברי יחזקאל החדש עמוד שצ"ה).

* עס ווערט דערציילט אז א אינגערמאן האט זיך אויסגערעדט פארן חזון איש זצ"ל, אז ער האלט שוין עטליכע יאר נאך די חתונה, און ער איז נאך נישט געהאלפן געווארן מיט קינדער, האט אים דער חזון איש געפרעגט, צי ווייסטו אויב מען האט באצאלט שדכנות געלט פאר דיין שדכן, האט ער אים געענטפערט אז זיין שדכן איז געווען זיין קרוב, און דעריבער האט מען אים נישט געדארפט באצאלן, האט אים דער חזון איש געזאגט, שדכנות געלט דארף מען געבן פאר סיי וואס פאר א שדכן, אפילו ער איז א נאנטער קרוב, דער אינגערמאן האט באצאלט פאר זיין שדכן, און א יאר דערויף האט ער געהאט א קינד למזל טוב.

* דער הייליגער סטרעליסקער זצ"ל (ספר אמרי קדוש השלם) האט געזאגט, אז באצאלן שדכנות, איז א סגולה אז די קינדער זאלן זיין גוט.

געצאלט פאר יעדן שדכן

עס איז באקאנט אז דער הייליגער צאנזער רב זי"ע פלעגט געבן א סכום געלט, פאר יעדן שדכן וואס האט אים אנגעטראגן א שידוך פאר איינע פון זיינע קינדער, און ער האט געזאגט דעם טעם, ווייל יעדע שידוך וואס מען טראגט אן העלפט צו דערנענטערן צו די ריכטיגע שידוך, דעריבער האט א חלק אין די שידוך.

* מען דערציילט אז ס'איז געווען א ארימע איד, וואס ס'איז אים איינגעפאלן, ער וועט אויך גיין צום הייליגן דברי חיים און אנטראגן עפעס א שידוך וואס ס'איז אים בייגעפאלן, כאטש ער האט געוויסט אז דאס איז בכלל נישט קיין פאר, און ער וועט באקומען שדכנות געלט א שיינע מטבע, האט אים דער צאנזער רב געזאגט, קיין שדכנות געלט וועל איך דיר נישט געבן, ווייל איך גיב נאר פאר א זעלכע שדכנים וואס טראגן אן אזא שידוך וואס איז איינגעפאלן

שדכנות געלט 2 גילדן ווייל יעדער שדכן איז מקרב צום שידוך, אבער די שידוך וואס די האסט מיר אנגעטראגן דאס זעט אויס אז דאס האט מען אויסגערופן ארבעים יום לפני יצירת הולד, דעריבער וויל איך מיך מער אינטערעסירן, און אז עס וועט ווערן וועל איך דיר געבן די פולע שדכנות געלט, למעשה איז די שידוך געשלאסן געווארן, צווישן הרה"ק רבי מענדעלע ווארקער, מיט די טאכטער פון דעם גביר, און דער איד האט באקומען שדכנות בשלימות.

המשך יבוא אי"ה

גביר, אזוי ארום וועט ער קענען שבת מאכן מיט די צוויי גילדן.
רבי איציקל האט אים געזאגט, די שידוך איז נישט אוועק צו מאכן, איך וועל אריין קוקן אין דעם, נאך שבת וועל איך דיר ענטפערן.

דער איד האט זיך נישט געקענט איינהאלטן און געזאגט דעם אמת, פארוואס קומט זיך מיר נישט שדכנות געלט אזוי ווי דער רבי גיט פאר יעדן וואס טראגט אן א שידוך, איך דארף די צוויי גילדן פאר הוצאות שבת.

האט אים רבי איציקל געענטפערט, איך גיב פאר יעדן

פאר די מלאכים, און דעם שידוך האסטו אליין אויסגעטראכט, אבער איך וועל דיר געבן א שיינע סכום פאר צדקה, זאלסט קענען שפיין דיינע בני בית.

* הרה"ק רבי איציקל ווארקער זצ"ל האט זיך אויך אזוי געפירט, אז ער האט געגעבן צוויי גילדן פאר יעדן וואס האט אנגעטראגן א שידוך פאר זיינע קינדער, איינמאל פרייטאג האט א גביר פון שטאט וואס איז ליידער געווארן א יורד נישט געהאט שבת צו מאכן, האט ער מחליט געווען אז ער וועט גיין צום רבי'ן און אנטראגן עפעס א שידוך פאר זיין זון רבי מנחם מענדל, די טאכטער פון א

ברכת מאלא טבא

משה רבינו

משה רבינו

מלמד מומחה בקהלתנו הק' ומחשובי עסקני חברת תהלים - ומסגרת נירסא דינקותא

לרגל השמחה הגדולה במעונו בלידת בנו למז"ט

ובעת שמחתו נומרה בומירות להריעה קדם מע"כ על כל פעולות הגדולות אשר מע"כ עושה למען צעירי הצאן השכם והערב, ובצפרא דשבתא, לחוקם בתורה ויראת שמים ובמידות טובות אין עריך

ובכן נהלל ונשכח, שמו חסוב בשמחה לגאון מולאי ויחיד מוקד נותן תשומת ישראלי, אף בשעות טובות ישמע בכל נקודת אמת, שכן רדמת ידועה למב יום מולאי טבא ויברכו' כי שיעור קורבן, כי אין' כי ישראלי פועליו נברך ברכת' כי הוא נעשה ענין תהלה, שכן רדמת וכל מילי מולאי וגדלי - נדים נעשו ויחיים, לראות כי שם דרושנו מכל ידיו, ויחיה הלאה אשר יעשה' עם כל הדרושים, כיון, וחבר ויחיה גרדיא יאח ואח, שמחה וזאת פת וזלזל חסד יחיה, עדי נכח בקרב ממש, מילי יחד לראות בית מקדשנו בני נק' כסנו, בלב תפארת יאח

הספרים בכל לב ונפש, מלא תורה ודגש

מאור צלמי הדין נאם אפילו

סעיף ט

עפענען באקסעס

[סאדע, וויין, גרעיפ-דזשוס, פרוכט, א.ד.ג.]

פון קארדבארד

[קארטון] וואס איז

צוגעקלעבט מיט טעיפ.

מען טאר נישט אראפנעמען אדער אריינשיידן אין די טעיפ (צוליב די איסור פון קורע).

עס איז דא פיר עצות ווי אזוי מען קען עס עפענען:

עצה א: מען קען אריינרייסן אין די באקס אליין, און ארויסנעמען אלע פלעשלעך אדער פרוכט א.ד.ג. און אוועקווארפן די באקס¹.

עצה ב: (א גרינגערע עצה אז מען זאל נישט דארפן אלעס ארויסנעמען) מען זאל מאכן א לאך אין די באקס נישט אויף דעם פלאץ וואו עס איז פארקלעבט, און מען זאל ארויסנעמען אלעס וואס מען דארף פאר שבת (און ער זאל מער נישט נוצן דעם לאך), און מוצאי שבת זאל מען עס עפענען געהעריג וואו עס איז צוגעקלעבט מיט טעיפ.

עצה ג: מען זאל אויפשניידן רוב פון די באקס פון אויבן און פון די זייט. אויב מען טוט אזוי דארף מען נישט אוועקווארפן די באקס, נאר מען קען אלעס לאזן אין די באקס.

עצה ד: מען קען אראפשיידן די גאנצע אויבערשטע טייל פון די באקס.

עפענען באקסעס

(ספרינג וואסער א.ד.ג.)

וואס די דעקל איז

אראפ-געקלעבט

פון די זייטן (נישט

מיט טעיפ), און ביי

די עק פון די דעקל

איז דא לעכער וואו עס רייסט זיך אויף ווען

¹ ווייל ביי אן עפענונג וואס מען נוצט נאר איינמאל איז נישט דא קיין איסור פון מאכן א "פתח" (זעה פרק ג' סעיף ג).

פתיחת כלים בשבת

כדי לחבר האדן לפתוח בשבת כל מין כלי כדרכו ואופן נכתב ע"י הרה"ג ר' שני ידמי' גאלדשטיין שליט"א בעל מוס"ס מגדלות נתן

מען עפנט די דעקל.

מען טאר עס נישט עפענען אויף די געהעריגע וועג (צוליב די איסור פון מאכן א נייע עפענונג [פתח]).

נאר מען זאל טון איינע פון די ערשטע דריי עצות וואס מיר האבן געשריבן אויבן ביי באקסעס וואס זענען פארקלעבט מיט טעיפ, אבער די פערטע עצה זאל מען נישט טון (זעה אין אונזער ספר פתיחת כלים בלשה"ק א הסבר דערויף).

[בילד 1]

סעיף י

[בילד 3]

עפענען באקסעס

וואס מען קוועטשט

אריין אויף אן

אנגעצייכנטע

פלאץ, און עס

ווערט דארט אן עפענונג (אזוי ווי פוד סטארעדזש

בעגס, סענדוויטש בעגס, א.ד.ג.)

מען טאר נישט אריינקוועטשן אויף די פלאץ וואס איז אנגעצייכנט (צוליב די איסור פון מאכן א פתח).

די עצה: מען זאל אויפשניידן די באקס אויף א פלאץ וואו עס איז נישטא קיין אותיות אדער בילדער, און אלעס ארויסנעמען און לייגן אין אן אנדערע באקס (אדער בעג), און מען זאל אוועקווארפן די באקס.

סעיף יא

עפענען א באקס

פסח'דיגע מצות וואס

איז ארומגעבינדן מיט

שטריק.

מען מעג צושניידן די שטריק מיט א מעסער, אבער מען זאל נישט אריינשיידן אינעם קניפ, ווייל דאס ווערט גערעכנט ווי מען עפענט די קניפ².

[בילד 4] צושניידן די שטריק פון די מצה באקס

² עפענען די קניפ פון דער שטריק (פון די מצה באקס) איז אסור מן התורה, ווייל דאס ווערט גערעכנט ווי א קניפ וואס איז געמאכט צו בלייבן אויף אייביג [קשר של קיימא] (זעה פרק ו-ב סעיף ב').

[בילד 2]

אלקים פון נמות", און האט אויסגעפירט מיט גרויס דביקות "וואס איז דען דא מער ווי אויסגיין פאר השי"ת", און ער איז אראפגעפאלן פון גרויס דביקות און גע'חלש'ט.

שפעטער האט דער קאברין'ער מסביר געווען זיינע דיבורים, אז דער אייבישטער האט אויבן אין הימל אסאך מלאכים ושרפים וואס זינגען פאר אים שירה, און דורך די שירה גייען זיי אויס פאר'ן אייבירשטען און זיי ווערן בטל, און זייער זיעה וואס זיי האבן ארויסגעגעבן פון זייער גרויס פחד, רינט צום נהר דינור וואס דאס איז א שטיק פייער. און דער אייבערשטער האט אויך באשאפן די וועלט ווייל ער האט געוואלט מגלה זיין גדלות און זיין מלוכה אויף דער וועלט

דורך די עבודה פון די אידישע קינדער, אבער די אידן האבן מורא געהאט אז זיי גייען אויסגיין פאר'ן אייבערשטן און שטארבן און זיי גייען מער נישט קענען ממלא זיין די רצון השם, וועגן דעם האט זיי משה רבינו געזאגט "אל תראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים", דער אייבערשטער וויל ענק נאך האבן אויף דעם וועלט, און אפילו מען באקומט זייער הויכע מדרגות, באקומט מען אויך די כוחות עס צו קענען דורכטראגן, אזוי ווי צדיקים פלעגן זאגן אז ווען די אייבערשטער שענקט איינעם א גרויסע הארה אדער השגה, באקומט ער אים אויך די כלים צו קענען מקבל זיין די הארה.

מאזל התורה

ציצים ופרחים על עניני הפרשה

געהערט די גראמען אויף פרשת ואתחנן איז ער געווארן בלאָס, און כטוב לב המלך ב"ן האט ער גענומען אן "האלפאטשע" און געווארפן אויף ר' נטע און זיך אנגערופן "האסט שוין גענוג אויסגעזאגט".

*

הרה"ק מקאברין זי"ע האט זיך אמאל צושריגן די פסוק פון די וואכעדיגע סדרה "דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו

ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום.

ווען דער הייליגע בני שלשים זי"ע האט געוויילט אויף די זומער אין הארשפאלוא, האט ער איינמאל אין פרשת ואתחנן באמערקט ווי אן עלטערע איד, וועלכע איז געווען א גרויסער עם הארץ, זאגט די פסוק ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, בשעת ער דרייט ארום די רצועות פון די תפילין של יד אויף זיין האנט דער עולם ארום וואס האט דאס מיטגעהאלטן האבן געלאכט פון דעם איד.

ווען עס איז געקומען יענע שבת האט דער בני שלשים געזאגט תורה אויף די פסוק פון ואתם הדבקים, און ער האט געזאגט א טיפע דרוש אויף דעם און ער האט מגלה געווען סודות נסתרות אויף די כוונת מצות תפילין וואס איז מרומז אין די פסוק.

ווען עס איז געקומען פורים האט זיך די גבאי ר' נטע ווייס ז"ל זיך אויפגעשטעלט, און איבער געגאנגען אויף חרוזים אלע דברי תורה וואס דער בני שלשים האט געזאגט דורכאויס די יאר מידי שבת בשבתו, ווען ער איז אנגעקומען צו פרשת ואתחנן האט ער אנגעהויבן גראמען, "זאלן מיר זיך דערמאנען, וואס דער רבי האט געזאגט פרשת ואתחנן", און ער האט אנגעהויבן איבערגיין די גאנצע תורה אויף די כוונת מצות תפילין, אויף די פסוק ואתם הדבקים.

ווען דער בני שלשים האט

ישועות דורך די תהלים
זאגען פון די תלמוד
תורה קינדערלעך
יעדע'נע רב ראש חודש
אבל ציון הקדוש של
רביהוקה"ס זצוק"ל

מצמיה ישועות

שדכנות געלט

א גליקליכער מחותן פארציילט זיין אפענע ישועה מיט גרויס התרגשות

דער אויבערשטער האט מיר ב"ה באשאנקען מיט א קינדער-געבענטשטע פאמיליע בליעה, פארמאגנדיג א רייע קינדער איינס אונטערן צווייטן. ווען עס איז געקומען די צייט וואס מיינ עלטסטע טאכטער איז אריין אין די יארן פון שידוכים, האבן מיר ערווארטעט צו טון א שידוך אין די נאנטע וואכן און חדשים, און זיך רוקן ווייטער צו די יונגערע קינדער איינס נאכן צווייטן.

עטליכע חדשים זענען פארלאפן. פון חדשים איז געווארן א גאנצע יאר, און דערנאך צוויי. מיינ טאכטערס גאנצע קלאס האט זיך גערוקט מיט א שנעלקייט, אלע חברטעס זענען געווארן כלות און האבן חתונה געהאט, אבער פונקט ביי מיינ טאכטער האט זיך נישט געמאכט קיין שום פאסיגע פארשלאג.

איך און מיינ ב"ב זענען געווארן גאר שטארק באזארגט איבער דעם מצב. דא עלטערט זיך מיינ טאכטער מיט יעדן פארבייגייענדן טאג, אין די צייט וואס די יונגערע קינדער הייבן שוין אויך אן אריינצוקוקן און קומען גענערט צו די שידוכים יארן. וואס וועט דא זיין?

אין אונזער טיפער פארצווייפלונג, האבן מיר אריינגערופן צו'פעל ישועות און זיך אויפגעשפייט מיט א שיינעם נדבא, בעטנדיג אז די קינדער זאלן מתפלל זיין ביים ציון אז מיר זאלן שוין געהאלפן ווערן מיט א ישועה און טרעפן א גוטן שידוך.

צוויי חדשים דערויף, נאך אזויפיל צייט פון ווארטן און זוכן, האבן מיר ענדליך זוכה געווען צו ברעכן טעלער אין א מזל'דיגער שעה, ווען מיר האבן געטראפן א גאר חשובן שידוך וואס איז הערליך צוגעפאסט פאר מיינ טאכטער.

אידן פארציילן
אפגען ישועות.
מיטן נעמען א
שופות אין
פועל ישועות
קענט איר
אויך פארציילן
איינער!
שליסט
אייך אן!

האבדלט זיך אין דעם
אומשאצבארע זכות און שטייט
דעם רבי'ס הייליגע ריזשה

845.402.TOSH

TOSH16BH@GMAIL.COM

\$100

תקן די נזקים פונעם
שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן

\$54

תקן די נזקים פונעם
שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן

\$36

תקן די נזקים פונעם
שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן
און שטערן פון שטערן

המדרוז הזה נתגרב ע"י הרב נתן יואל קרויז שליט"א (מאנסי)
 דתן דוד'ג דומ"ץ קהלתנו מאנסי שליט"א - לרגל שמחת תורה בתי למול טוב
 וזכות זה יסרכו השי"ת שזכה לרבות רב תענית ונתח מכל יצ"ח לאורך ימים ושנים טובים אמין

באור היולא

תולדות וסיפורים מצדיקים שיודה"ל חל בשבוע הבעל"ט

גומל חסדים טובים

דער ליסקא רב איז
 געווען מפורסם מיט זיין
 אויסערגעווענליכע מצות ווי עס ווערט
 ווייטער דערציילט:

דער הייליגער רבי הערש'עלע ליסקער
 זי"ע, איז געווען באוואוסט מיט זיין זעלטענע
 מצות הצדקה, ווען פאר זיך אליין האט ער
 זייער מצמצם געווען און זיך באגעניגט מיט
 גאר ווייניג, אבער פאר די ארימעלייט וועלכע
 פלעגן אנקלאפן ביי אים אין טיר האט ער
 שטענדיג געגעבן מיט א ברייט האנט, און אזוי
 ארום פלעגט דאס גאנצע געלט וואס די גרויסע
 עשירים האבן אים געגעבן, פארטיילט ווערן
 פאר צדקה.

אמאל האט זיך רבי הערש'עלע אויפגעהאלטן
 אויף שבת אין שטאט מונקאטש, די דארטיגע
 חסידים האבן שוין זייער געווארט אויף אזא
 געלעגנהייט, ווייל דאס עבודה און קדושה פון

רבי הערש'עלע, האט ביי זיי שטארק געגליסט,
 און דערפאר זענען אלע שטאט-לייט געקומען
 מיט קוויטלעך און פדיונות צו באקומען א
 ברכה פונעם צדיק, אזוי אז ס'האט זיך ביי אים
 אנגעזאמלט א ריזיגן סכום געלט.

צווישן די מענטשן דארט, איז געקומען
 א איד א גרויסער עני ואביון, און ער האט זיך
 אויסגעוויינט פאר רבי הערש'עלע איבער זיין
 ביטערן גורל, אז נאך א לאנגע צייט מיט פיל
 שוועריקייטן איז אים ענדליך געלונגען צו טון
 א שידוך מיט זיין איינציגן טאכטער, און דאס
 אויך נאר נאכדעם ווי ער האט זיך מתחייב געווען
 אראפצולייגן א שיינעם נדן, יעצט למעשה נאך
 צוויי יאר וואס ער קען נישט צאלן דעם נדן, האט
 דער מחותן אים איינגעמאלדן אז ער גרייט זיך
 אפצולאזן דעם שידוך, ח"ו.

הערנדיג דעם שרעקליכן צושטאנד פון דעם
 ארעמאן האט רבי הערש'עלע זייער רחמנות
 באקומען אויף אים און ער האט אים באלד
 דערלאנגט דעם גאנצן ריזיגן סומע וואס איז

הרה"ק רבי צבי הירש מליסקא זי"ע

דעם קומענדיגן דינסטאג עקב - י"ד מנחם אב
 הבעל"ט געפאלט אויס די יומא דהיולא קדישא
 פונעם הייליגן צדיק רבי צבי הירש בן רבי אהרן
 מליסקא זי"ע, בעמח"ס אך פרי תבואה.

ואלה מתולדותיו

דער הייליגער רבי צבי הירש מליסקא זי"ע
 איז געבוירן געווארן אין חודש אייר תק"נ.
 זיינע חיבורים זענען די ספרים: אך פרי
 תבואה, הישר והטוב, און אור הישר והטוב.
 רבי צבי הירש איז נסתלק געווארן לגנזי
 מרומים י"ד מנחם אב תרל"ד.

לוח היארצייטן

יארצייטן פון רבותינו הק' ואנשי שלומינו וואס געפאלט אין די קומענדיגע וואך

צב צדיקים / ברכה

י"ד אב	הרה"ק רבי צבי הירש בן רבי אהרן זי"ע - מ'ליסקא - אך פרי תבואה	תרל"ד
י"ז אב	הרה"ק רבי אברהם אביש בן רבי יעקב זצ"ל פיש	תר"ד

צב חסידים / ברכה

י"ב אב	הרב החסיד ר' שמעון יהושע בן ר' אלתר חיים פנחס מרדכי ע"ה באנדא	תשפ"ד	הר הזיתים בירושלים עיה"ק
י"ג אב	הרב החסיד ר' זאב בן ר' משולם איסר הכהן ע"ה כ"ץ	תשפ"ד	ביה"ח בקרית יואל
ט"ז אב	הרב החסיד ר' מרדכי בן ר' אברהם יודא ע"ה ווייס מגדולי תומכי מוסדותינו הקדושים - לא הניח אחריו זש"ק	תשס"א	ביה"ח דקריתנו הקדושה
ט"ז אב	הרב החסיד ר' שמואל מאיר בן ר' אהרן משה ז"ל לייפער חדב"ן הרה"ק רבי מרדכי מ'דעמעטשער זי"ע	תשס"ח	ביה"ח ניו דזערסי (קאסאן)

דער הויפט צווישן זיי וואס האט מסדר געווען די נסיעה האט אבער געבעטן דערפאר זעכציג גרייזער. הערש'עלע האט אבער נישט פארמאגט מיט זיך אפ' איין גרייזער. מיינע תחנונים האבן נישט ווייכער געמאכט די הארץ פון דעם אינגערמאן, יענער האט אים בלויז מיינען געווען אז ער האט צוויי שעה ביז זיי פארן ווייטער, און דערווייל קען ער גיין קלייבן נדבות ביי גוטהארציגע אידן פון לעמבערג.

דעם סיפור האט
רבי הערש'עלע
דערציילט און ער האט
אויסגעפירט:

זכותו יגן עלינו ועל
כל ישראל אמן.

בענין תפלין ביום ת"ב

לכבוד מערכת גליון "באור החיים", שע"י מפעל החשוב
איחוד טאהש.

איך האב געהערט שמועסן דא אין ביהמ"ד, אז על פי האר"י
הק' דארף מען יא לייגן תפלין אליינס תשעה באב אינדערפרי,
אנדערש ווי מען פירט זיך עס צולייגן נאר ביי מנחה, און איינער
האט מיר געזאגט אז רבינו הק' זי"ע האט זיך אזוי געפירט
בצינעא.

בין איך נייגערדיג צו הערן צו איינער ווייטע עפעס מער
דערפון, צו ס'טאקע אמת צו נישט, ס'מיינט נישט אז מען דארף
עס נאכטון, אבער דאך איז אינטערעסאנט צו וויסן, וויאזוי
רביה"ק זי"ע האט זיך געפירט.

און בנוגע זיך וואשן די גאנצע הענט ת"ב, איז טאקע
געשטאנען דא אין באור החיים פארגאנגענע וואך, אינעם מאמר
הליכות הלוי, אז רביה"ק זי"ע האט זיך יא געוואשן די גאנצע
הענט, אזוי ווי דער הייליגער קאמארנא'ער זי"ע שרייבט.

א גרויסן יישר כח פאר אלעם, הצלחה און כל טוב

א.י. פה מאנסי

א הייליג שטיקל היכל הברכה

לכבוד מערכת גליון "באור החיים", שע"י מפעל החשוב
איחוד טאהש.

איך האב געזען א הייליגע שטיקל היכל הברכה די וואך פר'
ואתחנן, האב איך געטראכט עס מיטצוטיילן פארן ציבוה. ער
גייט ארויף אויפן פסוק ועבדתם שם אלקים מעשה ידי אדם,
עץ ואבן אשר לא ידאון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא יריחון. וכו'
ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת.

די נקודה וואס ער ברענגט ארויס איז אז עס שטייט נישט
אלהים אחרים, נאר סתם אלהים, מרמז צו זיין אז דאס גייט
ארויף אויף די רבנים און צדיקים פון די שפעטערע דורות
בעיקבתא דמשיחא, וואס וועלן נישט האבן די הויכע מדריגות

פון אמאליגע צדיקים, אבער מיט דעם אלעם ובקשתם משם את
ה' אלקיך ומצאת.

לחביבות הדבר וועל מיר דא מעתיק זיין לשונו הקדוש:

זאגט ער אזוי: אמרו לי בחלום, דלא כתיב 'אלהים אחרים'
חלילה וחלילה, אלא מתרגמין רברביא. והם ראשי הדור, רב
ורבי ורבן, אשר בדורות שלפנינו היו ראשי הדור רואים מסוף
העולם ועד סופו, ומדברין ברוח הקודש, ושומעין כרוזין של
מעלה, והיו נפשם מלאים מזיו השכינה והשפיעו מאור הזה
לכל בני דורם ולכל הדבקים בהם, כידוע כל זה ומפורסם.

ובעיקבתא דמשיחא חוצפא יסגי, ועבדתם שם אלהים -
ראשי הדור, מעשה ידי אדם - שהסכימו עליהם עדת ישראל
שהיא ראשי הדור, עץ - עץ החיים צדיק הדור, ואבן - תלמידי
חכמים העוסקים בתורה, רבנים ולומדים שהסכימו עליהם בני
אדם, וזהו מעשה ידי אדם עץ ואבן. אשר לא יראון - ברוח
הקודש, ולא ישמעון - כרוזין של מעלה ותורה מכי עליון, ולא
יאכלון - מזיו השכינה להשפיע מאורם על הדור, ולא יריחון
-ריחא דלבושא כפי הראוי שיהי' מדריגות אלו לראשי הדור
להנהיג דורם בנחת ובקדושה.

אף על פי כן, ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת, גם אצל
ראשי הדור כאלה, ובלבד אם תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך
בלב אמת, דבוק באהבה עזה ובאחדות עם הצדיק, יהי' לך
תועלת גדול. עד כאן אמרו לי בחלום.

אבל באמת יש שדין יהודאין שצריכין להתרחק מהם כמו
מן האש, אבל אפי' המשיג רוח הקודש, וכל שכן לאיש המוני,
חלילה לו להרהר אחר שום ראש הדור, כי יפול למטה לשאול
תחתית, ולא יוכל לזה אלא לבוחן לבות וכליות, הוא יודע
לב כל אחד, ולנו הענינים אין נפקא מינה, אלא למיבעי רחמי
מן קדם אלקא דשמיא שנוכה להיות דבוקים בצדיק אמת.
עכלה"ק.

זאל דער אייבערשטער העלפן מען זאל זוכה זיין ארויסצונעמען
די ריכטיגע מוסר השכל פארן לעבן. זכותו יגן עלינו.

א גרויסן יישר כח פאר אלעם, הצלחה און כל טוב

(-) קרית יואל

ההליכות

להערות
והוספות נא
לצלצל "מכון
עבודת הלוים"
718-840-3333

מנהגי והליכות כ"ק
מרן רבינו הקדוש זי"ע

המושך סימן ב'
נטילת ידים שחרית

זהירות במקום הנחת הכלי עם המים

יג. בכל פעם שנטל ידיו היה נזהר לא להעמיד את הכלי עם מי הנטילה בתוך הקערה [ט] שלתוכו שפך את המים הטמאים, או לתוך הסינק [-כיר] (ו), ואם מצאו מונח שם לא נטל את ידיו מכלי זה (ז), ונימק טעמו כי כן משמע בזה"ק דהכלי שלתוכו שופכים את המים נקרא 'ארור' והכלי שנוטלים ממנו נקרא 'ברוך', ואין ארור מדבק בברוך, (י) והשתדל הרבה שגם התלמידים יהדרו כן (ח).

מעיינות הלוי

הטומאה בו, וזהו כלי לקבל הטומאה, וזהו כלי להתקדש ממנו, זה ברוך זה ארור, ואלו המים וכו'.
ולכן כתב האליהו רבא (סי' א סק"ד) בשם ספר עץ החיים, שיהיה הכלי הריק ששופך לתוכו פגום, כי הוא של סט"א, וכ"ה בשו"ע הרב (ס"ח)

(יד) בזה"ק איתא [מתורגם ללשוה"ק] וז"ל,

ההוא, ולמדנו שידינו של האדם זוהמת הטומאה נשארת עליהן, ועל כן לא יעביד ידיו על עיניו, כי רוח הטומאה שורה עליהן עד שרוחץ אותן, וכשנטל ידיו כראוי, אז נתקדש ונקרא קדוש. ואין צריך להתקדש, צריך שיהיה כלי אחד מלמטה, וכלי אחד מלמעלה, כדי שיתקדש מהכלי שלמעלה, והכלי מלמטה שיושבת זוהמת

(יג) בבית יוסף (סי' ד) הביא לשון הזה"ק [מתורגם בלשון הקודש] וז"ל, רבי שמעון פתח, אמר 'ארחץ בנקיון כפי' (תהלים כו, ו), אבל בא וראה סוד הדבר, כי אין לך אדם בעולם שלא יטעם בלילה טעם מות, ורוח הטומאה שורה על הגוף ההוא, מה הטעם, משום שהנשמה הק' נסתלקה מן האדם, וכשהנשמה חוזרת אל הגוף מסתלקת הזוהמא

עבודת הלוי

אותו יהודי יצא שבור ברוחו מאד שלא השיג הבטחה לישועה, וכראות המשב"ק שפניו עצובים שאל אותו על סיבת הדבר, וסיפר לו היהודי את אשר קרהו, ובהיות שהמשב"ק ידע עד כמה הולך בנפשו של רבינו לסדר את ענין הכלי נטילה, על כן יעץ לו לחזור לקו"פ ויציע שהוא מוכן לעשות כל מה שיצוה לו רבינו ולהנותו, ואז כמובן ירויח שיחזיר לו רבינו טובה ויוכל לפעול אצלו הבטחה לישועה.

ואכן כך עשה, ואז אמר לו רבינו שאכן יש לו דבר נחוץ שמצפה מאוד שישודר הדבר, היות כשהולך לבקר בחדרי השינה של תלמידי הישיבה בעת שינתם לראות אם הכל כראוי, רואה שכשהם מכינים אתה'נעגלי וואסער' הם מכניסים את הכלי לתוך דלי, וזה מפריעו מאד, כי הלא המים שבכלי הם בכלל 'ברוך', והכלי ששופכים לתוכו הוא בכלל 'ארור',

(ו) מטעם זה נהג שקודם שהלך לישון, כיסה במפה את הכלי ששופכים את המים לתוכו כדי שכלי זה לא יהיה מגולה, חוץ משבת קודש שלא נהג כן מחמת חשש אהל כמבואר בשו"ע (סי' שטו ס"ט).

(ז) כשהזדמן למקום שאינם נזהרים בזה, היה נוטל ידיו מכלי נקי שהמשב"ק נטל עמו, הגם שהיה כלי גרוע (כמו פא"ם קא"פ) עם כל זה העדיף ליטול מזה, מאשר ליטול מכלי יפה שבתוך הסינק [-כיר].

(ח) רבינו חיפש זמן רב למצוא איזה פתרון לבני הישיבה כדי שיוכלו גם הם להתנהג בהדרכה זו, שלא להכניס הכלי שנוטלים ממנו לתוך כלי התחתון, ובסייעתא דשמיא הגיע לזה אחרי שפעם אחת הגיע אליו יהודי אחד והפציר מאד שזקוק לישועה על דבר מסוים, ורבינו הקשיב לו ואמר לו שאינו יכול להבטיחו ישועה שלימה, רק יכול לברכו.

בארות הלוי

וגם יש ענין בזה על פי מה דאיתא בזה"ק (פרשת וישב דף קפד ע"ב) כי הכלי של מעלה הוא בבחינת ברוך, והכלי של מטה הוא בבחינת ארור, לכן אין ראוי לחברם להניחם זה בתוך זה, כי אין ארור מתדבק בברוך.

[ט] ראוי להזהר, שלא להעמיד את הספל עם מי הנטילה, לתוך הקערה שלתוכו שופכים המים הטמאים, כי המים והכלים הטהורים מתלכלכים מהמים הטמאים.

לא לגעת במים שנטל

יד. הזהיר שלא לגעת במי הנטילה [י] לאחר שנטל בו ידיו (ד).

הוצאת המים

טו. תיכף אחר שנטל ידיו הוציא בעצמו את המים הטמאים ושפכם החוצה, ואמר בשם צדיקים שזה סגולה [יא] ליראת שמים (טו). גם כשהתעורר באמצע שינתו ונטל ידיו, וכן כשהיה נוטל ידי צאצאיו היה נזהר בזה (טז).

זהירות ממים שנשפכו

טז. אם נשפך מהמים על הרצפה היה מנגב את הרצפה כדי שלא ישארו המים הטמאים (יז).

שטיפת הקערה

יז. את הקערה שנשפכו בו מי הנטילה של שחרית הזהיר לשטוף לאחר שפיכת המים (יח).

מעיינות הדיו

המים, אבל תיכף שנתייבש המקום ההוא, כבר חלף הלך לו כל הכח וכו'. ובכף החיים (שם ס"ק לב) כתב בשם הבן איש חי (פי' תולדות אות ח), דצריך לזהר דלפעמים מתמלא הכלי שנטלים לתוכו על גדותיו מחמת ריבוי בני הבית, ואז כשנוטלים בו עוד, מוכרח שישפך ממנו על הקרקע, ואם נזדמן שנשפכו מי הנטילה בקרקע אז ישפוך על הקרקע ההוא, מים טהורים הרבה, כדי לבטל מי הנטילה שנשפך שם, עכ"ל. (יח) בספר פאר לישרים (דף יח ע"ב) כתבים של הרה"ק מקאריץ זי"ע, כתב וז"ל, רוב חולשות מחמת שאין נזהרין לקבל מים אחרונים או נטילת ידים שחרית בכלי שמשתמשין בו אח"כ לאכילה ושתייה, אף שרוחצין אותו בינתיים, על כן יש לזהר מאוד, עכ"ל. וראה בהערה הקודם.

שמים. (טז) כתב בשו"ע הרב (שם ס"ט), ולא ילינם בבית. וכתב בהקדמת ספר אור עינים (ח"ב כלל כא), מים של נטילת ידים שאחר הקמת ממתנו, לא ישהה אותם בתוך ביתו, אלא ישפוך אותם במקום שאין בני אדם עוברים שם. ואם רוצה לישן עוד אחר נטילת ידים ההוא, צריך להעביר מחדר זה שישן לגמרי, כי המים הזאת כשנשאר עומד שם יכול להביא אותו ח"ו וכו'. (יז) כתב הרה"ק מבוטשאטש באשל אברהם (מהדו"ת שם ס"ח) שמעתי מאחד, שאחד מהאחרונים כתב שמי נט"י שחרית גריעי ממי רגלים וכו'. ובס"ט כתב, אודות מי נטילה דשחרית, או דסעודה מים אחרונים שאין נכון לדרוך במקום שנשפכו מים הללו, נראה פשוט שאין זאת כי אם כל זמן שיש לחלוחית במקום ההוא שנשפכו שם

ואלו המים של זוהמא לא צריכים לשפוך אותם בבית, כדי שלא יקרב אליהם אדם, כי הרי בהם מתאספים הצד שלהם [שהם הרוחות והמזיקים] ויכול לקבל נזק מאלו המים הטמאים, ועד שיעביר הזוהמא מיהו לא יברך. ועל כן האדם טרם שקידש ידיו בבוקר נקרא טמא, כיון שקדש ידיו נקרא טהור וכו', ומאלו המים אסור לעשות בהם דבר, אלא צריך שישפוך אותם במקום שבני אדם לא יעברו אליהם, ולא ילין אותם בבית, כי כיון שנשפכו על הארץ רוח הטומאה נמצא שמה ויכול להזיק וכו', עכ"ל. וראה עוד להלן (הערות י טו). (טו) כתב בדברי יצחק (סוואליווע, אות קיב), שמעתי בשמו של הרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע שהנושא מתוך הבית את הכלי עם מימי הרחיצה מנטילת ידים שחרית, ושופכו לחוץ, הוא מסוגל ליראת

עבודת הדיו

נוטה לצדדים והמים נשפכים החוצה, ואי אפשר לתלותו על צידי הדלי, ולכן צריך למצוא פתרון אחר. נפל לאותו יהודי רעיון אחר ליטול כלי קטן ומרובע (כמו אלו שמיזעדים לאשפה) ולתלותו על דפנות הדלי, וכשנתלה הספל באויר החזיק עצמו טוב ולא נשפכו המים ממנו, וזה אפילו לא נגע בדפנות הכלי, כשחזר והראה זאת לרבינו, נהנה מאד רבינו מזה, והיהודי אמר שיתאמץ להשיגו לכלל תלמידי הישיבה, וכשהביאו נהנה רבינו מזה מאד, וכיום נתפשט כל זה בחו"ל, אודות השתדלותו של רבינו. ומובן מאליו שאותו יהודי התברך בישועה גדולה בכוחו של אותו צדיק..

והרי אין ארור מתדבק בברוך, ולכן הוא טורח תמיד להגיע לשם להוציא את הכלים מתוך הדליים ומניחם על הרצפה סמוך לדלי, והוא מחפש איזה עצה לזה שלא יזדקק להיכנס לשם בכל פעם. נענה היהודי שהוא ינסה לפעול בזה, ונפל לו רעיון לתקן כלי נטילה עם ידיעות שיוכלו לתלותו על דפנות הדלי. וכדי להמחיש זאת לקח צבת וחתך בתחתית הידיות של הכלי, ותיקנו באופן שניתן לתלותו באויר צמוד לכותל הדלי, וחזר לרבינו להראות לו דוגמא, רבינו נהנה מאד מזה, וצוה למלאות הכלי במים כדי לבחון בעיניו אם זה נתלה על הדלי טוב גם כשזה מלא במים, ונכח לראות שהמים מכבידים על הכלי וזה

בארות הדיו

המים הטמאים, שזה גורם כמה מכשולות, ולכל זה צריך שימת לב וישוב הדעת (פתגמ"ק ח"ב עמ' עב) [י] אחר הנטילה צריך להזהר לא לגעת במי השופכין הטמאים 53 (פתגמ"ק ח"ב עמ' עב). [יא] זקני הרה"ק ר' יצחק אייזיק מסוואליווא זי"ע מביא בספרו דברי יצחק, בשם רבו הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע, שהאדם בעצמו צריך להוציא ולשפוך החוצה את מימי הרחיצה מנטילת ידים שחרית, וזה מסוגל ליראת שמים. והטעם דכיון שמיד ברדתו ממתנו, הוא עושה מעשה בפועל להוציא הזוהמא מן הבית, הרי עשה בזה פעולה לקדש עצמו ולהתרחק מן הזוהמא והטומאה, לכן זה מסוגל ליראת ה' לכל אותו היום, כי הכל נמשך אחר השורש (פתגמ"ק ח"א עמ' קכד).

[וזה לשון הזהיר שם: וכד נטיל ידיו כדא חזי, כדן אתקדש ואקרי קדוש, והין בעי לאתקדש, בעי חד כלי לתתא וחד כלי מלעילא בגין דיתקדש מההוא דלעילא, וההוא דלתתא דיתיב בזוהמא דמסאבו ב', ודא כלי לקבלא מסאבו, ודא לאתקדשא מניה, דא ברוך ודא ארוך] ואחר שנטל כו' (דבר"ק ח"א עמ' רכח). על כן הזהיר מאוד בנטילת ידים של שחרית כהלכה, וראוי מאוד לדקדק שלא לשים את הספל עם המים בתוך הקערה שבו שופכים מים הטמאים, כיון שהכלי שלמעלה הוא בבחינת ברוך, והכלי שלמטה הוא בבחינת ארוך ואין ארוך מתדבק בברוך (שיח"ק ח"א עמ' קז). ותהיו זהירים לא לשים את הכלי שנוטלים בו לתוך הקערה שלשם שופכים את המים, ותזהרו בזה גם בערב לפני השינה כשמכניסים מים לנטילת ידים שחרית (שיח"ק ח"א עמ' קמב). אחר הנטילה צריך להזהר לא להניח את הספל שנטל בו לתוך הקערה שבו

א בליק
אינעם תורה פעסטונג
ישיבה גדולה
תורת משולם פייש
ד'טאהש
ניו יארק י"א

בהיכר הישיבה

מאן דירית (יורש) מסכת חדא, ירית עלמא חדא, (זוה"ק)

תלמידי ישיבתנו הק' הארעווען אריין קונה צו זיין בשלימות גמורה די לעצטע פרקים פון מסכת בבא מציעא, קונה צו זיין און זיך פארהערן די גאנצע מסכת אויף סוף יאר

ווייטער הלכות שבת, האלט מען יעצט ביי
די צווייטע חלק פון סימן ש"ז.

אזוי אויך איז פארגעקומען א
גרויסארטיגע בחינה רבתי אויף סימן ש"ו
דורך הרה"ג ר' שמואל יעקב מייזעלס
שליט"א דומ"ץ בק"י, וואו די בחורים האבן
געענטפערט בטוב טעם ודעת.

אין די וואך פון די יומדה"ק פון רביה"ק
השרף זצ"ל איז דער חשוב'ע ר"מ הישיבה
הרה"ג ה'דומ"ץ שליט"א אפגעפלוין צום
ציון הק' אין טאהש-אונגארן, האט הרה"ג
ר' יוסף יהושע לאבין שליט"א, ספעציעל
דורכגעלערנט סימן של"ו מהלכות שבת,
וואס איז נוגע יעדע וואך שב"ק.

אזוי אויך האט דער חשוב'ע ר"מ הדומ"ץ
שליט"א איבערגעלאזט עטליכע קשיות
בסימן ש"ז, אין וואס די בחורים האבן
זיך אריינגעטון בעומקה של הלכה, און
געענטפערט שיינע תשובות ברורות ווען
דער דיין שליט"א איז צוריקגעקומען.

אזוי אויך גייט אין די יעצטיגע טעג אן
העפטיגע פארהערס, וואו די בחורים
פארהערן זיך כסדר בלעטער גמרא ביי
הרה"ג המנהל שליט"א.

אזוי אויך קומט פאר כסדר חזרות אויף די
לימודים, ביי שיעור פשוט איז פארגעקומען
יעצט א העפטיגע חזרה אויף פינף בלאט,
א.א.וו.

די בחורים לייגן צו אייגענע שעות,
אויסער די זמני הישיבה, כדי געהעריג צו
מסיים די מסכת בכי טוב, און קונה צו זיין
די גאנצע מסכת אויף סוף יאהר בעזהש"ת.

**שולחן ערוך סדר וועט
מען בע"ה ענדיגן סימן
ש"ן-ש"ז און שטיין
על המבחן אויף די
וויכטיגע מקצוע הלכה
למעשה**

ביים סדר פון שו"ע וואו מ'לערנט

תלמידי ישיבתנו הק' זענען אין די
יעצטיגע וואכן טפחיים ע"ג קרקע, ווען
עס הייבט זיך אן אנצוזעהן דעם ברנה
יקצורו, נאך וואס מען האלט שוין ביים סוף
פונעם הזורעים בדמעה, און עס איז ממש
א נחת רוח צו זעהן ווי די חשוב'ע בחורים
זענען זיך מייגע באהלה של תורה יומם
ולילה, זייענדיג אפגעזונדערט פון די אלע
ארומיגע שטערונגען, און דער קול תורה
הילעכט אפ בהיכלא דמלכא.

ביי שיעור עיון לערנט מען יעצט די
צווייטע חלק פון פרק המפקיד.

שיעור פשוט ענדיגט מען יעצט פרק
איזהו נשך.

ביים סדר פארטאגס לערנט מען יעצט
די צווייטע טייל פון פרק שנים אוחזין,
נאכדעם וואס די ערשטע האלב האט מען
קונה געווען די ערשטע זמן ביי שיעור עיון.

ביי שיעור בקיאות איז מיוחד צו ענדיגן
און חזר'ן די אלע בלעטער וואס מען האט
נאכנישט דערווייל קונה געווען בקנין גמור.

רייכע דרשות לרגל ימי בין המצרים בהיכל הישיבה

אין אנהייב פון די דריי וואכן ימי בין המצרים איז פארגעקומען א דרשה דורך הרה"ג ר' יעקב שמעון ראבינאוויטש שליט"א בעניני ימי בין המצרים, צפית לגאולה, און נאך.

אזוי אויך איז פארגעקומען א דרשה דורך הרה"ג דומ"ץ דקהילתנו הק' ור"מ ביישיבתנו הק' שליט"א הלכות ימי בין המצרים הלכה למעשה, ובעניני דיומא.

יומדהק"ל של רבינו העט"צ זי"ע י"א תמוז געפראוועט מיט גרויס דערהויבנקייט

פארלאפענעם דאנערשטאג חקת בלק ביינאכט אול"י י"א תמוז יומדהק"ל של רביה"ק שר בית הזוהר העטרת צבי צוק"ל איז פארגעקומען א מסיבת לחיים רבתי לרגל ההילולא בראשות נכדו הרה"ג ר' משה דוד לאבין שליט"א ראש ישיבת דברי חיים קר"י ומרביץ תורה בקהילתנו הק' וואו מען האט מעלה געווען סיפורים ועובדות פונעם בעל ההילולא, און מען האט געזינגען די ניגונים פונעם צדיק.

אויפצומארגנס נאכמיטאג ביומדהק"ל

איז פארגעקומען א הדלקת המדורה כמנהג רביה"ק הסב"ק זצ"ל שהדליק מדורת אש לכבוד נשמת צדיקים ביומא ההילולא.

די הדלקה איז געפראוועט געווארן בראשות הרה"ג דומ"ץ דקהילתנו הק' ק"י שליט"א ור"מ ביישיבתנו הק'. דער דיין שליט"א האט קודם אויפגעטרעטן מיט דיבורים בגודל קדושת היום מפי ספרים וסופרים, און נאכגעזאגט די רמז פונעם מונקאטשער רב זצ"ל גדלו לד' את"י.

און דערנאך האט מען פארקויפט די זכות הדלקה פאר בלעטער לימוד התורה ביז די יומדהק"ל פון רביה"ק זצ"ל הבעל"ט, און עס האט זיך ארויפגעצויגן אין די הונדערטער ציפערן.

נאכ'ן אנצינדן די הדלקה האט מען זיך ארויסגעלאזט אין פייערדיגע ריקודין בר יוחאי וכו', ווען אינצווישן האט די דיין שליט"א משמיע געווען דברי תורה בגודל היום, נאכדעם איז פארגעקומען א מסיבת לחיים.

ט"ו תמוז יומדהק"ל פונעם הייליגן אור החיים הק' זי"ע מיט גרויס התעוררות בהיכל הישיבה

די ערשטע נאכט האט מען זיך צוגעהערט צום ברכת קדשו פון כ"ק מרן רבינו שליט"א ריש מתיבתא קדישא דורך א ליוו הוק אפ וואס רבינו שליט"א האט משמיע געווען

ביים מעמד בוקע רקיעים שע"י מכון תורת אור החיים.

דעם קומענדיגן טאג נאכמיטאג איז געפראוועט געווארן א מסיבת לחיים רבתי דורך הרה"ג ר' חיים הערש מענדלאוויטש שליט"א מו"ל ספרי שפתי חן וואו ער האט ארומגעזעצט במשנתו של בעל הילולא.

הערליכע שמחת החתונה ומסיבת שבע ברכות לבת הר"מ הרה"ג ר' יואל גאנדל שליט"א

פארלאפענעם מיטוואך חוקת בלק העעל"ט האבן תלמידי ישיבתנו הק' זיך מיטגעפרייט כשמחת החתונה של בת הר"מ הרה"ג ר' יואל גאנדל שליט"א וואו די בחורים האבן מרקד געווען ריקודין בראשות די רמ"י הישיבה, און אזוי אויך האט די מגי"ש שליט"א געטאנצן מיט יעדע בחור עקסטער.

מוצש"ק איז אפגעראכטן געווארן א הערליכע מסיבת שבע ברכות מיוחד לתלמיד הישיבה, וואו חשובע בחורים האבן אויפגעטרעטן לרגל השמחה, הבה"ח דוד שטיין נ"ו, הבה"ח אלי' שטיין נ"ו, הבה"ח חנינה אברהם שטערן נ"ו.

אזוי אויך האבן אויפגעטרעטן הרה"ג המנהל שליט"א, הרה"ג דומ"ץ ור"מ ביישיבה שליט"א, און די בעלי שמחה הרה"ג המגי"ש שליט"א, און אביו הרב החסיד ר' נתן גאנדל שליט"א.

גאר דערהויבענע שבתים ווערן געפראוועט בהיכל הישיבה

שב"ק פר' חוקת-בלק העעל"ט איז געווען צוגאסט הרה"ג ר' יעקב ווייס שליט"א נכד רביה"ק זצ"ל ור"מ ביישיבת תורת ישראל פארשעי וואס האט ארומגעזעצט כדיבורי תורה וחסידות על הפרשה ועוד.

שב"ק מטות-מסעי העעל"ט האט הרה"ג ר' אלתר משה כהנא שליט"א ר"מ ביישיבה קטנה געפירט דעם שב"ק, און האט מאריך געווען בענין צפיית לישועה, וביאת המשיח.

שב"ק דברים העעל"ט האט געפראוועט הרה"צ ר' יעקב סג"ל שליט"א בן כ"ק רבינו שליט"א וואס האט גאר שטארק גערעדט איבער די זכיה צו לערנען ביישיבה של רבי, און איבער די ימי בין המצרים, פון וואס די בחורים האבן גאר שטארק הנאה געהאט.

פארגאנגענעם שב"ק נשא ב' העעל"ט האט געוויילט אין ישיבה, הרה"ג ר' יעקב שמעון ראבינאוויטש שליט"א מרביץ תורה בקהילתנו במאנסי וועלכער האט ארומגעזעצט בעניני הפרשה, ובשירה ובזמרה.

שב"ק שלח העעל"ט שבת הילולא קדישא פון רביה"ק השרף זצ"ל איז געקומען צו פארן פון קרית טאהש בשליחות הק' הרה"צ ר' יודא יחיאל גרינוואלד שליט"א חדב"ן כ"ק מרן רבינו שליט"א וואס האט געפראוועט דעם שב"ק מיט א דערהויבענקייט. שב"ק צופרי איז פארגעקומען א קידושא רבה לרגל ההילולא קדישא, און מוצש"ב איז פארגעקומען א סעודת הילולא קדישא ומלוה מלכא וואו מען האט מאריך געווען במשנתו של בעל הילולא, און איבער די געוואלדיגע מדריגות בלימוד התורה פונעם בעל הילולא וואס איז אונז מחייב.

בצל הקודש

דברים - תשפ"ו לפ"ק

מהנעשה והנשמע בביתנו נאווה קודש
של כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א

גוט שבת.

מיטוואך פר' דברים - ר"ח אב

ביים שלחן הטהור אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה ואורחים החשובים בהיכל הישיבה זענען מכובד געווארן מיט הגבחה הכוס צו קידוש הרה"ג ר' אלכסנדר בלויא שליט"א ר"מ ישיבת סקווירא מאנטריאל.

במשך די סעודה האט דער רבי משמיע געווען דברות קודש ספעציעל פאר די תלמידי הישיבה.

שפעטער ביים שלחן הטהור בהיכל ביהמ"ד הגדול זענען מכובד געווארן מיט די זמירות: הגה"צ ראב"ד סקווירא שליט"א, האדמו"ר מ'תולעת יעקב שליט"א, הרה"ג דומ"ץ סקווירא שליט"א, הרה"צ רבי חיים יחזקאי פיש שליט"א פון וומסב"ג נכד רביה"ק זי"ע, הרה"ח ר' חיים שלום טובי' גדלי' פקעטע הי"ו פון קרית יואל, הרה"ג ר' יודל שפיטצער שליט"א פון מאנטריאל.

דער רבי האט פארגעלערנט בספה"ק נועם אלימלך, און דערנאך ממשיך געווען מיט דברות קודש.

ברהמ"ז על הכוס הגה"צ ראב"ד סקווירא שליט"א, שיר המעלות הב' ישעי' ארי' לייב ב"ר זיידא ישראל חיים הערשקאוויטש ני"ו.

שבח נותנים לו הרב מרדכי מערץ שליט"א פון וומסב"ג, נכד רביה"ק זי"ע.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן און נאכגעזאגט דברי תורה אויפן וועג אנקומענדיג אהיים האט דער רבי געוואונטשן 'א גוט שבת'.

שבת אינדערפרי האט דער רבי פארגעזאגט ספר תהלים ביים עמוד כנהוג. צו פסוקי דזמרה איז צוגעגאנגען הרה"ח ר' בנימין פישער הי"ו, שחרית האט געדאווענט הרב יוסף צבי קליין הי"ו.

די עליות האבן עולה געווען: כהן הרה"ח ר' בנימין פישער הי"ו, לוי הגה"צ ראב"ד סקווירא שליט"א, שלישי הרה"ח ר' נתנאל מאיר הערשקאוויטש הי"ו, רביעי הרב יוסף צבי קליין הי"ו, חמישי מוה"ר שמחה סאמעט הי"ו פון מאנטריאל, ששי הרב אהרן הערש שטעסל שליט"א מנהל בת"ת, שביעי מוה"ר

אינדערפרי האט זיך רבינו שליט"א משתתף געווען ביים שמחת הברית מילה פון בן הרב יוסף מאיר הערשקאוויטש שליט"א מנהל בית צירל בביתו. דער רבי איז מכובד געווארן מיט סנדקאות, נאכן ברית האט דער רבי געבענטשט די קינד, געמאכט א לחיים, און ווארעם אנגעוואונטשן פארן בעל שמחה און בני משפחה.

נאכמיטאג איז דער רבי אריינגעקומען צום שלחן הטהור לכבוד ראש חודש בהיכל ביהמ"ד הגדול, דער רבי האט געצינדן ליכט און זיך געוואשן, געטיילט שיריים פון אלע מאכלים.

מען האט געזינגן פאסיגע ניגונים לכ' ר"ח אב, ניגוני גלות וגאולה. און דער רבי האט משמיע געווען דברות קודש.

ביים טיש איז אויך פארגעקומען די סעודת ברית פון בן הרב יוסף מאיר הערשקאוויטש שליט"א, מיט יום ליבשה איז מכובד געווארן דער זיידע הרה"ח ר' נחמי' צבי שווארץ הי"ו. מוה"ר יצחק נחום האמבורגער הי"ו משב"ק האט געמאכט די מי שברך.

ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען כ"ק אדמו"ר מ'האדאס שליט"א. די הרהמ"ס איז צוטיילט געווארן צווישן די ברידער'ס פונעם בעל שמחה, און הרה"ג ר' אברהם שלמה פאפלאנאש שליט"א.

שיר המעלות הב' חיים יחזקאל דוב בה"ר אלימלך סג"ל לאווען ני"ו.

שב"ק פר' דברים

פארן זמן הדלה"נ איז דער רבי ערשינען אין ביהמ"ד הגדול, געצינדן די ליכט ביים עמוד און די ליכט לע"נ רביה"ק זי"ע, דערנאך אראפ בהיכל ישיבה גדולה און געצינדן די נרות שבת, און געזאגט שיר השירים אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה, דערנאך געוואונטשן א גוט שבת.

צו תפילת מנחה איז צוגעגאנגען כ"ק אדמו"ר מ'האדאס שליט"א, דער רבי איז צוגעגאנגען צו קבלת שבת. נאכן דאווענען איז דער ציבור אריבער דעם רבי'ן וואונטשן 'א

מעמרעלשטיין הי"ו, שני מוה"ר יעקב יוסף ניישטאט הי"ו פון מאנטריאל, שלישי מוה"ר מנחם נחום שפיטצער הי"ו פון מאנטריאל, הגב"ה כ"ק אדמו"ר מ'האדאס שליט"א, גלילה הרב מרדכי מערץ שליט"א פון וומסב"ג נכד רביה"ק זי"ע.

קידוש ביי סעודה שלישית האט דער רבי מכבד געווען כ"ק אדמו"ר מ'תולעת יעקב שליט"א. דער רבי האט משמיע געווען דברות קודש.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן: מוה"ר שאול פיש הי"ו פון קרית יואל, מוה"ר זלמן לייב קרויס הי"ו פון מאנטריאל, הרה"ח ר' יעקב שמואל סג"ל קרויס הי"ו, מוה"ר יואל הערש פריעד הי"ו פון וומסב"ג.

מען האט געזינגן ספעציעלע ניגוני גאולה לכבוד שבת חזון.

דער רבי האט געבענטשט ברהמ"ז על הכוס, הגב"ה הכוס הרה"ח ר' יואל לייב לעפלער הי"ו פון מאנטריאל. שיר המעלות הב' חיים אלעזר ב"ר ישראל מרדכי פעלבערבוים נ"ו תלמיד ישיבה גדולה.

דער רבי איז צוגעגאנגען צו תפילת מעריב, דערנאך געמאכט הבדלה, הגב"ה הכוס צו הבדלה הב' יעקב יוסף ב"ר ראובן מנחם שווארץ נ"ו תלמיד ישיבה גדולה, די הבדלה האט געהאלטן מו"ה שלמה חיים בוקסבוים הי"ו פון מאנטריאל.

דער רבי האט מכבד געווען הגה"צ ראב"ד סקווירא שליט"א, און הרה"ח ר' עקיבא צבי עזרא קליין הי"ו, צו דערציילן סיפורים.

דערנאך האט דער רבי אויפגענומען קבלת קהל לברך ולהתברך בחדר הפרטי בבנין הישיבה.

יששכר יודא פאסטערנאק הי"ו פון מאנטריאל, הוספות: הרה"ג ר' יודל שפיטצער שליט"א פון מאנטריאל, הרה"ג ר' אלכסנדר בלויא שליט"א פון מאנטריאל. אחרון הרה"ג דומ"ץ סקווירא שליט"א.

פאר מפטיר האט דער רבי געמאכט די מי שברך לחולי ישראל, און דער רבי האט עולה געווען מפטיר. הגב"ה הרה"ח ר' חיים שלום טובי' גדלי' פעקעטע הי"ו פון קרית יואל. גלילה מו"ה שלום פולטמאן הי"ו פון מאנטריאל.

דער רבי איז צוגעגאנגען צו תפילת מוסף. פתיחה צו אנעים זמירות מוה"ר שאול פיש הי"ו פון קרית יואל.

ביים שלחן הטהור אינאיינעם מיט די תלמידי ישיבה גדולה ואורחים החשובים איז מכובד געווארן מיט הגב"ה הכוס צו קידוש הר"ר יודא דוד סאפרין הי"ו פון מאנסי.

אז ביום השביעי הרה"ח ר' יהוסף יואל סג"ל קרויס הי"ו פון מאנטריאל. ברהמ"ז על הכוס האט דער רבי מכבד געווען הרה"ג ר' אלכסנדר בלויא שליט"א, שיר המעלות הב' שלום בה"ר יואל בער לאבין נ"ו תלמיד ישיבה גדולה.

נאכן טיש האבן די בחורים אהיימבאגלייט דעם רבי'ן און געזאגט דברי תורה אויפן וועג, אנקומענדיג אהיים האט דער רבי געוואונטשן 'א גוט שבת'.

שבת נאכמיטאג האט פארגעלערנט פרקי אבות בהיכל ביהמ"ד הגדול הגה"צ ראב"ד סקווירא שליט"א.

צו תפילת מנחה איז צוגעגאנגען מוה"ר שלמה יואל גרינהוט הי"ו. די עליות האבן עולה געווען: ראשון מו"ה משה אהרן

מזלזל

אחר שהצלחנו בס"ד מרובה לסדר כיתות עם בחורים מבוקשים לשעור או ב' **לבקשת הרבים להרשים בניהם לשיעור ג'**

הנה בזה להודיע שבערה **שההרשמה פתוחה עכשיו לשיעור ג'**

לבחורים מבוקשים לשנת הלימודים תשפ"ו הנבנית עם אש"ל מלא - גם לשב"ק

ישיבת תולדות משה ישיבה גדולה תש"פ
845-574-8959
yg@toshny.org

חברה גידסא דיעקוה ותלמודו בידו

די תמידים וואס האבן זיך שוין פארהערט בלעטער גמרא בעל פה

1131

בלעטער גמרא איז פארהערט געווארן שקלא וטריא בעל פה

חבר קדישא דקהל אור החיים

זמנים פאר נשים ביים ציון הקדוש

חשובע נשים דעקנען

כדי צו היטן אויף די נדרי נשיות, איז באשטימט געווארן ספעציעלע זמנים פאר די חשובע נשים מתפלל צו זיין ביים ציון הקדוש ווי פאלגנד:

זונטאג שופטים, כ"ו אב

פון 10:00 ביז 6:00 נאכמיטאג

וועט זיין שולית' בלויז פאר נשים

און מענטש וועלן נישט אריינגעלאזט ווערן אינעם גאנצן ביהמ"ד וואסאם פון 9:30 אריבער ביז 6:30 מיטאג

פון זונטאג נאך 6:00 נענט פרייט קייליכע אריינגעקומען צום טיש הדיח' דעם גאנצן יום הדיח' אונטערן פון זונטאג 6:30 אוועק ביז דרייטאג 9:00 אוועק וועלן בלויז מענטש קענען ארייפקומען צום ציון.

די חשובע פרויען זאלן היטן די ספעציעלע אויבנדעמאנטע זמנים און די חשובע מענטש זאלן בשום אופן נישט גיין אין די פרויען זמנים

גענוגט ענוואלטן די נדרי הקדושים ווי עס פארלאזט זיך אים קען ערשט אויבערדעקט דעם אהא, און נישט גיין צווישן דרייטאג שבת'ס ווי און נישט אריינגעקומען צום באשטימטן מוסד וועלן פון חרדי'ס ווי דאס האט אן אלוהי'ס חסד וועלן לעבן און ערשט וואס אים פאלן אלעס נעמט.

חברה קדישא דקהל אור החיים ד'טאהש

